KWARTAALSCHRIFT van de Historische vereniging OLD REURLE.
Jaargang 18 nummer 3 (3e kwartaal 2001)

Voorzitter M.G.Kok, Barchemseweg 67, 7261 DB Ruurlo.
Telefoon 0573 - 453090.
Secretaris L. W. Besselink, Noorderweme 6, 7261 PX Ruurlo.
Telefoon 0573 - 452376.
Postbusnummer 61, 7260 AB Ruurlo.
Penningmeester A. Flierman, Vrochterdijk 16, 7244 PN Barchem.
Telefoon 0573 - 451921.
Bankrekening: RABO-bank Ruurlo, rekeningnummer 3567.22.996
T.n.v. historische vereniging Old Reurle..
Lid Mevr. R. Greupink - Wolsink, Hessenweg 4, 7261 AP Ruurlo.
Telefoon 0573 - 452477.
Lid G. J. Kleyn Winkel, Dwarsdijk 10, 7025 CR Halle.
Telefoon 0573 - 461248
Eindredactie J. H. Tornij, Watersnipstraat 2, 7132 DG Lichtenvoorde.
Telefoon 0544 - 379691.
Redactieleden W. J. Bluemers, Schoolstraat 1, 7261 GH Ruurlo.
Telefoon 0573-452062.
H. Post, ‘t Heering 13, 7261 VK Ruurlo.
Telefoon 0573-451264.

De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Zutphen, onder **nummer 40103401**.
Het kwartaalblad “Onder d’n Kroezeboom” is geregistreerd onder nummer **ISSN 0929-919X**.
De vereniging heeft een internetsite: **www.oldreurle.nl**
o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

VAN DE VOORZITTER

We zijn alweer een maand over de helft van het jaar zijn druk met oogsten van wat we in het voorjaar hebben gezaaid, gepoot of gelegd (bonen b.v. die worden niet gezaaid maar gelegd) en ook gaan we op korte termijn diverse soorten graanoogsten voor de aankleding van onze tentoonstelling oude land-bouwwerktuigen.
De tijd vliegt
Drie maanden geleden was ik, en dat is ook wel op-gevallen, heel erg boos over de **omslag** van onze **Kroezeboom**. Na vele gesprekken en proefdrukken is er uiteindelijk een goed product uitgekomen, waarvan ik zelf dacht dat het zelfs beter was dan ooit en b.v. de bril van Hetzel nog nooit zo helder is geweest. Dank aan alle betrokkenen dat ze het (rode) hoofd toch koel hebben gehouden en de drukker heeft laten zien dat het ook goed kan.

Kadastrale Atlas.
De voortgang met de opzet van de atlas vordert ge-staag en we hebben reeds 175 voorinschrijvingen op de intekenlijsten. Mocht u dit nog niet hebben gedaan maar het wel van plan zijn, pak dan uw formulier van de schoorsteen achter de pendule vandaan en lever dit zo gauw mogelijk in. **15 sept. sluit de inschrijving.**
Er is dan wel een klein overschot voor de algemene verkoop, maar uw naam kan er niet meer in vermeld worden.

Het werven van sponsoren gaat redelijk, de com-missie wordt gehinderd door vakanties en ook drukke nevenwerkzaamheden maar doet z’n best. Bij de gemeente hebben we ons verzoek om een bijdrage nog nader toegelicht dus ook dat heeft de aandacht.

Braderie.
Op 15 augustus staan we weer met een kraam op de **braderie** en evenals vorig jaar ook weer de fotoboeken, met de mogelijkheid foto’s bij te laten maken, verkoop van boeken, videobanden en ook kunt u daar nog intekenen op de atlas.

Lezerspost.
In de vorige Kroezeboom zou een brief geplaatst worden van de heer Ligtenberg over Ruurlo's wel en wee. Een toepasselijk gedicht van onze Wim Bluemers paste daar prachtig bij maar….. het gedicht werd geplaatst, de brief niet.
Excuus daarvoor, en in deze editie is de brief wel opgenomen.

Oude werktuigen.
Onze secretaris, Leo Besselink, zal u nader inlich-ten over de open dag op 22 september a.s. Ik heb nog een kleine aanvulling op zijn informatie en wel het volgende.

U kent allen het programma van **Radio Gelder-land, Achterhoeks accent.**

Dit programma wordt gepresenteerd door Arie Ribbers.
Ik heb een briefje geschreven naar Omroep Gelderland of het mogelijk is dat er in de uitzending van 22 september aandacht wordt besteed aan onze opendag. B.v. met Jolanda Beulakker op locatie. Nog geen bericht van ontvangen, maar het is ook nog ver weg.

Programma 2001/2002.
Reina heeft op de bestuursvergadering van 1 augus-tus haar programma voor het nieuwe seizoen ge-presenteerd en in deze Kroezeboom staat het volledig uitgewerkt.
Dank aan Reina voor het vele werk hieraan besteed. Na de bestuursverkiezing op 10 oktober a.s. gaan we wat taken opnieuw verdelen en krijgt Reina ook assistentie.

Ruurlo, 4 augustus 2001
Martin Kok.,

LEDENPOST.

In februari j.l. ontving ik een brief van een van onze leden, al jaren niet meer in Ruurlo wonend en onge- veer 5 jaar lid van onze vereniging.
Veel van de ervaringen, weergegeven in deze brief, heb ik zelf ook zo ervaren bij het "weerzien" van Ruurlo, zo'n 10 jaar geleden.
Ook worden er suggesties en opbouwende zinvolle voorstellen gedaan.

Ik laat deze brief in z'n geheel volgen. Dan kunt u zeker veel herkenbare situaties aantreffen en uw mening hierover vormen.

Ondergetekende is met veel plezier ongeveer 5 jaar lid van OLD REURLE.
Het geeft nog een leuke band met het verleden, en gezien onze leeftijd kijken we meer naar het verleden dan naar de toekomst.Het is bovendien goed dat oude zaken beschreven worden en voor de jeugd kan dat inzicht geven in het verleden, hoewel je bij de jeugd niet te vaak over "vroeger" moet spreken.
Ik realiseer me tevens dat voor een artikel soms veel uitgezocht moet worden en niet iedereen is daar be-dreven in. Toch kan ik mij voorstellen dat het be-stuur en de redactie regelmatig om kopij vragen. Daarom wil ik wat suggesties doen, waarbij ik ervan uitga dat Old Reurle de meeste leden in de laatste acht jaar gekregen heeft. Ik weet ook niet wanneer " Onder de Kroezeboom" als tijdschrift is ontstaan.(direct na de oprichting red.)
I. Ongetwijfeld is in de eerste jaren veel geschreven over bekende zaken zoals:
a) Historie van Huize Ruurlo, bewoners, aantal boerderijen, grondbezit, Hoekse en Kabeljouwse twisten waren in Gelderland de Heeckerens en de Bronkhorsters. De Heeckerens hadden meerdere bezittingen, Rheederoord, kasteel Bingen en in Hummelo, om er een paar te noemen.
b) In de dertiger jaren kwamen er op het station 4 treinen tegelijk binnen rollen. Toen was Ruurlo een kruispunt omdat "Bello" er liep. In het koetshuis bij Huize Ruurlo heeft jarenlang nog een tekening gehangen van de spoorlijn van Bello De post-PTT moest dan met vele mensen alle post overladen.
c) Voor de oorlog werd er natuurlijk door Reurlsen gestroopt en gestulpt in de Ruurlose beek..
d) Kon. Muziekver. Sophia's Lust, al veel meer dan 100 jaar oud, met vele foto's.
e) Slachterijen van Welling aan de Spoorstraat.Veel daarvan is er misschien in de beginjaren gepubli-ceerd, maar kan voor de huidige leden toch zeer interessant zijn.
Kan er af en toe niet iets herhaald worden ?

II.Interviews met oude leden of gewoon oud(e) Ruurloërs aan het woord laten ?

III. Wat valt je op als je na 40 jaar Ruurlo terug ziet? Mag ik daar een voorbeeld van geven? We waren samen bij de padvinderij, destijds beginnende met vlaghijsen in de "Meene".
De Meene is nu een (nette) vuilnisbelt, waarschijn-lijk nog privebezit van de van Heeckerens *(beheerd door Staatsbos<u>beheer, </u>red).*
Maar de Zelhemseweg met de zeven heuveltjes en rond de doolhof was di-rect door de Duitsers uitgerookt.In de zestiger jaren hebben wij met veel plezier in die prachtige bossen gedoold. Als ik het nu zie zeg ik " het is nog slech-ter dan in 1945. Sinds Staatsbosbeheer het beleid voert roven ze elk jaar veel hout uit de bossen en planten nauwelijks iets terug. Alleen particulieren mogen niet zonder meer kappen. En als ze dan nog iets terugplanten gebruiken ze eiken en beuken
Direct na Vels aan de Zelhemseweg zie je links dat er onder beuken niets groeit. Aan de oude Zelhem-seweg zie je wat er in de komende jaren nog gekapt wordt door de Exoten van Staatsbosbeheer. **De mooiste douglassen worden gekapt.** Ze willen daar heide maken zoals in 1830 zei de boswachter tijdens de rondleiding.
Maar er is daar nooit heide geweest, alleen woeste grond. De bossen zijn door het prive bosbezit van eigenaars aangelegd en dat is toch geen schande. Ze zeggen dat omdat ze dan niets hoeven terug te plan-ten. Er worden nu al wetten voorbereid waardoor de gemeenten voor hun recreatie belasting moeten gaan betalen van hun bosbezit in de gemeente. De bewoners gaan dan betalen voor iets dat absoluut geen bos is zoals wij dat kennen.

Daarom zeg ik **“Reurle, let op uw saek”!**
Die zelfde boswachter wist niets van een oud spoorhuisje aan de Vordenseweg en van een spoorlijn naar Zelhem had hij nog nooit gehoord
Ruurlose bossen hebben ook een geschiedenis

Auteur: Henk Ligtenberg, voorheen v.Arkellaan

VAN HET SECRETARIAAT

Deze keer zijn we bezig met de voorbereiding van de braderie en de opening van onze landbouwwerk-tuigen tentoonstelling.(zie bijgaande brief).
Bij de ingekomen stukken is het boekje van het Gelders oudheidkundig contact: Cursussen-Publicaties en Activiteiten..
Hierin staan vermeld allerlei cursussen o.a. Musea en museumbeheer-geschiedenis zoals historie en genealogie.
Het boekje ligt bij de secretaris ter inzage.

Met de inschrijving voor de kadastrale atlas gaat het naar wens.
De inschrijvingen komen van zowel leden als niet-leden uit Ruurlo en omliggende plaatsen.
Dus wie nog geen atlas heeft besteld, denk even goed na want na de eerste druk wordt de atlas duurder.

Uitbreiding bestuur van 5 naar 7 leden:
Op de bijeenkomst van 10 oktober 2001 zal eerst een extra algemene ledenvergadering worden ge-houden met als enige agendapunt:
Benoeming van 2 bestuursleden
De kandidaten zijn: mevr. I.H. Brinkhuis en de heer J.H. Bakker.
Tegenkandidaten kunnen tot 1 week voor de ver-gadering schriftelijk worden ingediend bij de secretaris
Voor de goede orde verwijs ik hiervoor ook nog even naar de Kroezeboom no 2 van het 2e kwartaal 2001.

Tot zover nieuws van de secretaris.
Leo Besselink

WINTERPROGRAMMA 2001-2002

10 oktober
Een korte ledenvergadering en na de pauze een “Reurlsen aovend” (zie De Kroezeboom van juni).

14 november
De heer J. Teeuwen uit Lochem geeft een diavoor-stelling met de titel “De Baakse beek belicht”. In deze lezing volgen we de Baakse beek vanaf zijn geboortegrond in Vragender, via Ruurlo en Vorden tot aan zijn monding in de IJssel.

12 december
De heer J. Berends uit Doetinchem, u allen welbe-kend, brengt weer een nieuwe diavoorstelling geti-teld: “Curiositeiten in de Achterhoek.” Een reisje langs kleine en leuke merkwaardigheden.

9 januari
Een drietal films vertoont de heer B. Tragter uit Borculo: “Het Haaksbergerveen”, een documentaire die uitgeroepen werd tot de beste amateurfilm van Nederland (1999), “De Fuut” (1998) en “De Gel-derse IJssel, een rivier met veel gezichten.” (1995)

13 februari
De heer W. Vlaanderen uit Zwolle houdt een dia-presentatie: “Begraafplaatsen door de eeuwen heen (met het accent op het begraven in Gelderland).” Ook toont hij allerlei voorwerpen die met het onder-werp te maken hebben.

13 maart
De Algemene ledenvergadering. Na de pauze komt de heer H.J. Schepers uit Eibergen ons het een en ander vertellen over zijn archeologische en geolo-gische vondsten.

10 april
De Historische Vereniging Lochem / Laren verzorgt dit jaar de laatste avond van het seizoen. Het onder-werp en de plaats zijn nog onbekend. Onze avonden worden gehouden bij "De Luifel" en beginnen om 20:00 uur. Bijzonderheden vindt u ter zijner tijd in "Contact".

Reina Greupink- Wolsink.

LAATSTE NIEUWS

Ik hoorde op de **braderie** van Hans Tornij dat er nog gelegenheid was om wat kopij aan te leveren dus vandaar dit laatste nieuws.
We hebben weer met succes op de braderie gestaan, veel belangstelling gehad en weer zeven nieuwe leden kunnen inschrijven. Ook de verkoop van boeken liep aardig dus zijn we dik tevreden. Dank aan alle spontane medewerkers.
Ook mede door de braderie hebben we al meer dan 200 intekenaars voor de **kadastrale atlas.**

De heer A.Groothuis van de van Heeckerenlaan kwam op de braderie bij onze kraam en vertelde dat hij een oude kaart of in ieder geval een kaart met oude gegevens had waarvan wij een kopie konden krijgen. Verkleind naar A-4 formaat is deze kaart in deze editie opgenomen met gegevens van rond het jaar 1680. Hiernaast een lijst met de verklaring van de nummers op de kaart.
Het oogsten voor de aankleding van de oude werktuigententoonstelling heeft inmiddels plaats gevonden. Gerrit Klein Winkel maaide met de zich en de mathaak en de andere bestuursleden hebben de schoven of garven gebonden en opgezet aan de gast. Leo heeft foto's gemaakt.
De dames kwamen er achter waarom de boerinnen vroeger met lange mouwen en hoog-gesloten in de hitte op het land koren stonden te binden. Ze hadden de "kriebels".
Oogstresultaat: schoven haver en rogge, gerst was niet mooi genoeg en we houden ons aanbevolen voor enkele mooie garven gerst.

Dit was dan het laatste nieuws en hopelijk zien we u allen op de 22 september bij de opening van onze tentoonstelling.
Martin Kok.

Verklarende lijst van de nummers op de kaart

1. *Schoenmakers Jan*
2. *Pasmans Haard*
3. *Lottenberg*
4. *Water, koorn en oliemolen*
5. *Tikenkamp*
6. *de Goede Hoop*
7. *Strikker*
8. *Evers en Nijenhuyzer Zomp*
9. *Scholtenmaat*
10. *Meulencamp*
11. *Beemerscamp*
12. *Zoerenberg en Bloemkescamp*
13. *den Paalder bij 't Orsou*
14. *Orsouw*
15. *Weustemaat*
16. *Floorscamp*
17. *Wissingcamp*
18. *Kasteel*
19. *Nijenhuizes en Luzingcamp*
20. *Wrangebos*
21. *Velthuttencamp*
22. *Kleine Former*
23. *Lievestro's camp*
24. *'t Woelberg.*
25. *Groes*
26. *Lievestro*

Gedeelte RUURLO anno 1680
Schaal 1 : 50.000
Formaat A-4
Overgenomen 15-02-1982
Gemeentewerken RUURLO.

01 29/05)

AANVULLINGEN KROEZEBOOM NR 2 (2E KWARTAAL 2001)

In die Kroezeboom hebben wij een aantal oude foto's geplaatst uit de fotoboeken van de dames ten Hoopen..

Van onderstaande foto (blz 10) zijn inmiddels de namen van de personen bekend:

v.l.n.r:
Meester den Bakker; meester Boeschoten; meester van Groningen; juf Co ten Hoopen; juf Schouten; juf de Jong en meester Veldhorst. *(bij hem zat onze voorzitter nog in de klas)*

Ook kregen wij een reactie van de heer Joh. Hillebrandt op het stukje over het openluchtspel "Eenheid door Oranje" (blz 9):
De rol van stadhouder Willem III werd vertolkt door Joh. Hillebrandt (ook zijn vrouw speelde een rol in het stuk).
Meester G. Tobi speelde de rol van raadspensionaris Johan de Wit (deze rol werd door hem grandioos op de planken gezet).

GENEALOGIE VAN BINSBERGEN

Van de heer van Binsbergen uit Ede kregen wij in-formatiemateriaal over zijn (groot)vader die in Ruurlo gewoond hebben. Een gedeelte hieruit publiceren wij in deze Kroezeboom (red JHT).

Fragment genealogie van Binsbergen

1. Jan van Binsbergen
Hij is geboren in Dodewaard op 24 februari 1843 en overleden in Ruurlo, op 17 november 1888. Hij was herbergier en logementhouder van "Wapen van Ruurlo" (later hotel Avenarius). Hij trouwde op 13 maart 1873 in Deventer met Christina Alexandria Tijenk (geboren in Diepenveen, op 19 augustus 1846 en overleden in Ruurlo, op 12 augustus 1907)
Zij was dochter van Hendrika Alexandria Tijenk (geboren in Deventer en volgens familieoverleve-ring een bastaard van koning Willem II; verwekt tijdens een jachtpartij in een van de kastelen van Diepenveen).

Over 't Wapen van Ruurlo schreef Joh.D. Holmer in dialect in " Wat in de achterste helfte der veurige eeuw in en um Borreklo alzoo veur viel".
J.A. Klokman schreef hierover in "Schetsen en taferelen uit den Achterhoek" (1856, blz. 8).

Jan van Binsbergen

Jan en zijn vrouw liggen beiden begraven op de begraafplaats in Ruurlo aan de Borculoseweg, aan de linkerzijde (met een zwart hek er omheen).
Ze hadden twee kinderen:

1. Willem Albert Alexander (zie II a)
2. Egbert (zie II b).

Woning van de familie van Binsbergen met op de voorgrond mevr. C.A. van Binsbergen-Tijenk.

II a. Willem Albert Alexander van Binsbergen
Hij is geboren in Ruurlo, op 22 mei 1976 en overleden in Ruurlo op 17 juni 1934. Hij was arts en gemeente-geneesheer te Nistelrode. Hij trouwde op 24 september 1901 in Amsterdam met Sophia Pijpers (geboren in Amsterdam op 11 juni 1871 en overleden in Ruurlo, op 10 januari 1937)

01.30 *(06)*

Zij was dochter van Anthonius Johannes Pijpers, commissionair en Sophia da Cunha.

Naar Willem is in Nistelrode een straat vernoemd.

Willem en zijn vrouw liggen ook begraven in Ruurlo.
Ze hadden twee kinderen. De jongste was getrouwd met Jan Willem de Lind van Wijngaarden, arts in Ruurlo en later in Bussem.

IIb. Egbert van Binsbergen

Hij is geboren in Ruurlo, op 27 november 1877 (op het adres A 21) en overleden in Rotterdam, op 2 juli 1933. Hij werd begraven in Crooswijk en later overgebracht naar Heiderust in Worth-Reden.. Hij was hoofdinspecteur van politie (o.a. in de functies chef van de rivierpolitie en hoofd centrale recherche) en was ridder in de Most Excellent Order of the Britisch Empire.
Hij trouwde op 11 maart 1909 in Rotterdam met Wil-helmina Hendrika Maria Smits, buitenlands correspon-dente (geboren in Amsterdam, op 12 november 1877 en overleden in Arnhem, op 20 augustus 1963). Zij was dochter van Bernardus Josephus Smits, commis-sionair in effecten en bankier en Elisabeth Maria Spijkermans.

Samen met Francois van 't Sant (later persoonlijk adviseur van Koningin Wilhelmina in Londen) heeft Egbert een rol gespeeld bij het observeren van buitenlandse spionage-activiteiten in Nederland en werkte hij zowel voor de Nederlandse geheime dienst GS III als voor de Engelese geheime dienst MI 5.

Ze hadden twee kinderen: Christina Alexandria , gebo- ren in Rotterdam op 18 februari 1910 (inmiddels overleden)
en Egbert, geboren in Rotterdam, op 20 juni 1926.

De kwartierstaat "van Binsbergen" is gepubliceerd in
Gens Nostra van 172, 1974 en 1987. Een laatste is in voorbereiding.

Groenloseweg, Hoge Paalder (Krommendijk)

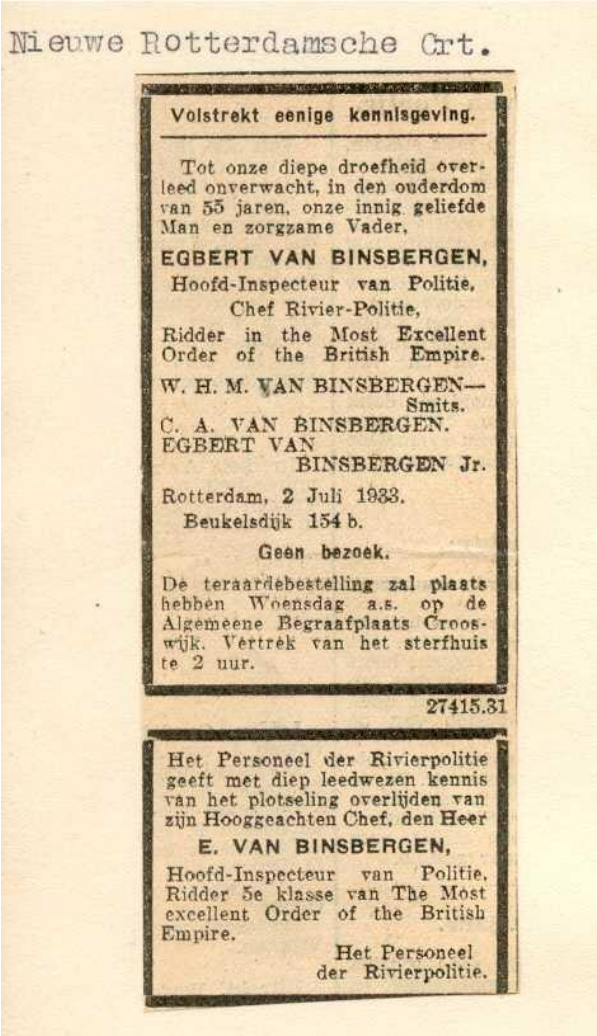

Nieuwe Rotterdamsche Crt.

Volstrekt eenige kennisgeving.

Tot onze diepe droefheid overleed onverwacht, in den ouderdom van 55 jaren, onze innig geliefde Man en zorgzame Vader,

EGBERT VAN BINSBERGEN,
Hoofd-Inspecteur van Politie,
Chef Rivier-Politie,
Ridder in the Most Excellent Order of the British Empire.

W. H. M. VAN BINSBERGEN—Smits.
C. A. VAN BINSBERGEN.
EGBERT VAN BINSBERGEN Jr.

Rotterdam, 2 Juli 1933.
Beukelsdijk 154 b.

Geen bezoek.

De teraardebestelling zal plaats hebben Woensdag a.s. op de Algemeene Begraafplaats Crooswijk. Vertrek van het sterfhuis te 2 uur.

27415.31

Het Personeel der Rivierpolitie geeft met diep leedwezen kennis van het plotseling overlijden van zijn Hooggeachten Chef, den Heer

E. VAN BINSBERGEN,

Hoofd-Inspecteur van Politie, Ridder 5e klasse van The Most excellent Order of the British Empire.

Het Personeel der Rivierpolitie.

UIT DE OUDE DOOS

Hieronder vind u nog een paar krantenartikelen uit 1948. Tussendoor nog een paar advertenties uit die tijd.

DE GRAAFSCHAPBODE 03-09-1948
RUURLO

Doktersdienst
De doktersdienst voor a.s. Zondag 5 sept. wordt waargenomen door Dr. Bakker.

Concert "Sophia's Lust"
De muziekvereniging "Sophia's Lust" gaf donderdag-avond een concert onder leiding van haar directeur de heer Timmermans uit Eibergen. Het was een concert met opgewekte muziek, zoals we dat in deze feestwe-ken het liefst horen. Jammer dat er een paar onzuiver-heden in voorkwamen onder het hout, terwijl één clarinet een paar keren oversloeg. Niettemin was het een goed stukje muziek, waar de vele toehoorders met plezier naar hebben geluisterd. De voorzitter van de Oranje-vereniging dankte directeur en leden voor het gebodene. 01.31 *(07)*

Voor FIJN GEBAK en KOEKJES
naar:
A. Langelaar - Ruurlo
LUXE- en BROODBAKKERIJ

Burgerlijke stand
Gehuwd; Willem Vos met Johanna Gerritdina Kerkwijk; Johannes Bernardus te Molder met Frederika Maria Berendsen.
Geboren: dochter van A.J.Ribbers en G. Ribbers-Tragter; dochter van W.M.Franck en van H.Franck-Vertege.

De feestelijkheden
Woensdag zijn de volksspelen verder afgewerkt. Het ringsteken per dogcar en het rijden te paard met een ei op een lepel werd in de Binnemansdijk gehouden. De uitslag van het eerste was als volgt: 1e pr. B.Groot Wassink, 2e pr. A.Mulderije, 3e pr. R.Ribbers
De uitslag van ei op lepel te paard was: 1e pr. G.te Winkel, 2e pr. J. Wolsink, 3e pr.J. Smeenk.
Vervolgens werden ook op het feestterrein de volks-spelen voortgezet en begonnen werd met; Stoelen-dans voor meisjes beneden 18 jaar. Hiermede was de morgen verstreken en werd de optocht van dinsdag herhaald. Nu reden de wagens in volgorde der behaalde prijzen. Het was nu lang niet zo druk. Toen daarna op de feestweide de volksspelen werden ver-volgd was er een grote volksmenigte aanwezig.
Onder de deelneemsters voor dames boven de 18 jaar zagen we ook de echtgenote van de burgemeester. De uitslag hiervan was; 1e pr. B. Krommendijk, 2e pr. G. Hasselo, 3e pr. B. te Winkel.
Zaklopen dames; 1e pr. G. Bloemendaal, 2e pr. A. Schulenbarg, 3e pr. D. Bensink.
Zaklopen heren; Hieraan namen ook de burgemeester en de dominee deel. Het deed de burgerij veel genoegen dat deze ook zo meeleefden met de volksspelen. De prijswinnaars hiervoor waren:
1e pr. F. Klein Bluemink, 2e pr. J. Hasselo, 3e pr. H. Kranenbarg
Voor het motorrijden met hindernissen bestond even-eens grote belangstelling.
De uitslag was: 1e pr. G.J. Roekevisch, 2e pr. J. Fles, 3e pr. W. van Kampen.
En zo is op waardige wijze het Jubileumfeest en tevens de laatste Koninginneverjaardag van de jubilaresse op 1 augustus gevierd.
's Avonds werd er gedanst in de feesttent, terwijl het er in de consumptietent vrolijk naar toe ging, daar een humorist en een jazzband er de moed inhielden.

DE GRAAFSCHAPBODE 08-09-1948

Etalagewedstrijd
Thans kunnen we de uitslag melden van de etalage-wedstrijd, welke werd gehouden ter gelegenheid van de feestweek en tevens de prijswinnaars uit het publiek. Van de etagewedstrijd verkreeg de 1e prijs, H. Booltink slagerij; 2e prijs, A. Weernekers, bakkerij; 3e prijs, A.H. Teunissen, manufacturen en kleding; 4e prijs, fa. Wijler, manufacturen en kleding; en de 5e prijs, J. Walgemoed, bakkerij; na loting met de Coöp. Dorps-vereniging, daar beide hetzelfde aantal stemmen hadden verkregen.
De prijswinnaars uit het publiek werden: 1e pr. A.Wolsheimer, C 52; 2e pr. Bennie Zevalkink, A 11a; 3e pr. W.Kok, B 142; 4e pr. B.Krommendijk, Groenloseweg; 5e pr. J.Slutter, B 103. De prijs-winnaars kunnen het bedrag afhalen bij de heer G.W. Hasselo, penningmeester van de Oranjevereniging.

"De vlag in top"
Vrijdag j.l. zouden de kinderen van de scholen A, B, en C een open luchtspel opvoeren getiteld; " De vlag in top ", doch het weer was van dien aard, dat de kinderen in de natte weide achter het Huis te Ruurlo onmogelijk konden verblijven. Het werd dus uitgesteld tot de volgende dag en we hebben dan ook Zaterdag bij mooi weer dat openluchtspel zien opvoeren en het is uitermate goed geslaagd. Dit openluchtspel was niet een geschiedenis van een vast onderwerp, doch bevatte verschillende onderwerpen. Zo kwam een wagen op met Goud-muiltje, de fee, engeltjes, de Prins en de heksen. De poppenkast met de levende spelers was ook keurig verzorgt. De padvinders lieten het Romein-se wedrennen zien.
Het slot vormde een optocht van alle wagens met muziek van ver. "Sophia's Lust" voorop. Het waren maar liefst 37 wagens. Het onderwijzend personeel heeft eer van zijn werk gehad en komt een woord van lof toe voor het werk dat het hiermede heeft volbracht. Vooral de heer De Bakker, die de leiding heeft gehad.

Fa. B. ZEVALKINK & ZN.
STATIONSTRAAT A 11a - RUURLO - TELEF. 14
Het OUDSTE en BESTE ADRES ter plaatse
voor al uw MANUFACTUREN
ONZE SPECIALE ETALAGES ZIJN GEREED !
Ook des avonds verlicht. Komt eens kijken !
Naaimachine-olie en onderdelen ontvangen
Beleefd aanbevelend.

DE GRAAFSCHAPPER 08-09-1948
RUURLO

Einddiploma Landbouwhuishoudschool.
Aan de Landbouwhuishoudschool te Borculo werd aan onderstaande bij de eindles het begeerde diploma uitgereikt: W.J.te Winkel, G.Vruggink, J.G. Scholten, L. Schulenbarg, A.F. Radstaak, B.F. Lusink, G.H. Lindenschot, H.A. Olthuis, A. Dijkman, H.L. Arendsen, D.W. Essink, A.H. Groot Wassink, H.W. Kerkwijk, en L. Lievestro.

Directeur Ned.Herv.Dameskoor
Tot directeur van het Dames Kerkkoor der Ned.Herv. Kerk is benoemd de heer Beumer onderwijzer te Borculo, die ook daar dirigent van het Dameskerkkoor is en daarnaast verschillende andere koren leidt.Beslo-ten werd, om af te zien van het plan van het dameskoor een gemengd koor te maken, aangezien het aantal ver-eiste krachten niet kon worden verkregen. Daarom staat nu vast, dat het een Dameskerkkoor zal blijven. De eerste repetitie is vastgesteld op Donderdag 9 September a.s. 's avonds half 8 in het catechesatie-lokaal aan de Domineesteeg, waar dan naast de oude ook verscheidene nieuwe leden worden verwacht, wat de prestaties van het koor ongetwijfeld zal verhogen.

Geslaagd
De heer J.H.W. Timmer, hoofd der Bijzondere school in de Veldhoek, slaagde te Zutphen voor de bevoegd-heid tot het geven van onderwijs in de land en tuin-bouwbedrijfsleer.

DE GRAAFSCHAPBODE 10-09-1948
RUURLO
Nogmaals schoolfeest
In het verslag van de opvoering van "Vlag in top" door de schooljeugd alhier is een grote fout geslo-pen , daar hier alleen de scholen A B en C werden genoemd. Wij willen dit gaarne herstellen door alsnog te vermelden, dat ook de R. K. school in het dorp ook heeft medege-werkt en veel heeft bijgedragen tot het slagen van dit mooie openluchtspel.

Een partij eieren vervoerd
In het huis van bewaring te Zutphen zijn ingesloten, C.A.A. te R, veeverloskundige, wonend te Bleis-wijk en J.M.T. eierhandelaar te Rotterdam, die te Ruurlo geza-melijk een partij van pl.m. 16.000 eieren vervoerden zonder daarvoor vergunning daartoe.
Moedercursus, enz.
In de bestuursvergadering van de vereniging voor Ziekenverpleging, afd. Ruurlo van het Groene Kruis is besloten, om te trachten weer een Moedercursus te houden. Vrouwen en meisjes boven 17 jaar kunnen zich hiervoor opgeven bij Zuster Harmsen, Kraamver-zorgster mej. T. Lusink en bij de dames Heus en Ribbink.
Ook kunnen meisjes boven 20 jaar zich opgeven voor opleiding als kraamverzorgster.

Brandgevaar
We wijzen belanghebbenden op het grote brandgevaar door broeiing. In 2 weken tijd moest de brandweer tweemaal optreden wegens brand in een hooi of stro-berg. Daar het niet uitgesloten is, dat broeiïng hiervan de oorzaak is, wijzen we op de noodzakelijkheid om de temperatuur te onderzoeken midden in zulke bergen, vooral nu hooi en stro niet zo heel droog zijn binnen-gehaald.

De tijd ligt al weer heel ver achter ons dat onze dagelijkse levensbehoeften op de bon waren, en in elk gezin de zuinigheid en het zorgvuldig omgaan met het uitknippen van de bonnen voor de meest noodzakelijke levensbehoeften, tot een kunst werden verheven. Ter herinnering hieraan de lijst uit aug.'48.
Drie jaar na het einde van wereldoorlog II.

DE GRAAFSCHAPBODE 27-08-1948

Officiële bonnenlijst
Voor het tijdvak van 29 Augustus t.m.11 September geeft elk der volgende bonnen recht op het kopen van:

Bonnen voor brood en vlees
164, 166 Vlees: 100 gram vlees, (geldig t.m. 18 september)
165 Vlees: 300 gram vlees (geldig t.m. 18 September)
167-1 Brood: 800 gram brood (geldig t.m. 4 September)
168 Brood: 400 gram brood (geldig t.m. 4 September.

Alle bonkaarten
169 Algemeen: 400 gram brood of 1 rantsoen vermicelli e.d.
170 Algemeen: 250 gram boter of margarine of 200 gram vet.
171 Algemeen: 100 gram bloem of zelfrijzend bakmeel of kindermeel.
172 Algemeen: 500 gram suiker, boterham-strooisel, enz. of 100 gram jam, stroop, enz. of 500 gram versnaperingen.

Bonkaarten KA, KB, KC 810
177 Algemeen: 225 gram huishoudzeep of 180 gram toiletzeep.
176 Algemeen: 200 gram kaas of 250 gram korstloze kaas
01.33 *(09)*.

175 Algemeen: 250 gram boter of margarine of 200 gram vet.

Bonkaarten KD, KE 810
183 Algemeen: 450 gram huishoudzeep of 360 gram toiletzeep.
182 Algemeen: 100 gram kaas of 125 gram korstloze kaas
181 Algemeen: 125 gram boter of margarine of 100 gram vet.
E 195 500 gram bloem of zelfrijzend bakmeel of kindermeel of kinderbisquits.

Tabak,versnaperingskaarten, enz QA, QB, QC 808
99 Versnaperingen: 200 gram versnaperingen of 100 gram suiker, boterhamstrooisel enz. of 400 gram jam, stroop enz.
102 Versnaperingen: 100 gram versnaperingen of 100 gram suiker, boterhamstrooisel, enz. of 200 gram jam, stroop enz.
Reserve G Tabak, Reserve E Versnaperingen:
100 gram versnaperingen of 100 gram suiker, boterhamstrooisel enz.
Reserve H Versnaperingen:
200 gram jam, stroop enz.

Bonkaarten ZA, ZB, ZC, ZD, ZE, MD, MF, MH 810 (bijzondere arbeid a.s. moeders en zieken)
Geldig zijn de bonnen van strook P. Deze bonnen zijn 14 dagen geldig.

De bonnen 164, 165, 166 Vlees blijven geldig tot 16 September.
Bovenstaande bonnen kunnen reeds op Vrijdag 27 Augustus worden gebruikt.

Tot zover de stukje uit de oude doos. Wim Bl.

HET WAPEN VAN RUURLO.

In het derde kwartaal van 1986 hebben wij een artikel gepubliceerd over **het Wapen der gemeente Ruurlo**.
Omdat er van de zijde van de leden vraag is naar arti-kelen uit de eerste jaargangen van ons kwartaalblad volgt hier het artikel over het gemeentewapen.

In 1958 was er al een commissie die dezelfde doelstel-lingen had als de huidige historische vereniging Old Reurle. Eén van de toenmalige leden, wijlen de heer A.D. Pardijs heeft eens een onderzoek gedaan naar het wapen van Ruurlo.

Het wapen der gemeente Ruurlo
(door wijlen A.D. Pardijs).

Bij schrijven van 16 juli 1816 verzoekt de Secretaris van den Hoogen Raad van Adel, bij herhaling, aan het gemeentebestuur van Ruurlo om een aanvrage in te zenden voor een gemeentewapen.
De burgemeester van Ruurlo antwoordt hierop, namens de gemeenteraad met het volgende schrijven:

Ruurlo, den 20 juli 1816.
Ter voldoening aan het verlangen van den Hoogen Raad van Adel heeft het Gemeentebestuur van Ruurlo de Eer te rescriberen, dat het wapen van Ruurlo van ouds is geweest: *een zwarte windhond zittende op zijn gat op een witveld.*

Hoe zeer hiervan zelden gebruik is gemaakt en nog niet anders gebruik gemaakt wordt dan alleen bij buitengewone festiviteiten, dat de manschappen te wapen optrekken, dan hebben Dezelve dit wapen in hunne Vanen gevoerd en het Gemeentebestuur van Ruurlo geen beweegredenen hebbende om deze te veranderen zoo verkiest hetzelve om tot het voeren van dit van ouds bestaand hebbende wapen te worden geconfirmeerd.

Het gemeentebestuur van Ruurlo,
Namen hetzelve,
De Burgemeester,
Luitjens.

Het merkwaardige is, dat de Hoge Raad van Adel bij besluit van 20 juli 1816, dus op dezelfde datum als bovenstaande brief van de burgemeester, aan de gemeente Ruurlo een wapen verleend met als omschrijving:
- in goud een springende windhond van sabel, gehalsband van goud -

De burgemeester gaf in zijn schrijven wel een enigs-zins andere omschrijving van het wapen dan de Hoge Raad van Adel. Vermoedelijk zal hij de omschrijving wel ontleend hebben aan één van de oude vanen, waarvan in zijn schrijven sprake is en die jaarlijks door de schutterij bij de kermisviering werden meegedragen en zeker wat primitief waren geschilderd.
Menig heraldicus heeft getracht de betekenis van dit zeer oude wapen te ontdekken, maar een positieve ver-klaring is tot op heden nog niet gegeven.
Ook Klaas Sierksma, de samensteller van het boek "De gemeentewapens van Nederland" geeft geen duidelijke verklaring. Hij brengt dit wapen vragenderwijs in ver-binding met het oude volksverhaal uit deze streken van *Derk met de höndekes*, die als een wilde jager door de lucht vaart. Een verhaal overgeleverd uit de heidense tijd, waar de hond de begeleider is van Wodan. Dat dit wapen echter met de jacht te maken kan hebben is zeer waarschijnlijk.
Het geslacht Roderlo, dat voor de 15e eeuw het kasteel Ruurlo bewoonde, heeft reeds een hazewindhond in het wapen gevoerd. Het geslacht van Heeckeren, meer dan vijf eeuwen in het bezit van het kasteel Ruurlo, heeft dit wapen van de heren van Roderlo voor dit kasteel behouden. Dat het geslacht van Heeckeren dit wapen heeft overgenomen, houdt zeer waarschijnlijk verband met het erfrichterschap over het zogenaamde Ruurlose Broek. Dit erfrichterschap, reeds uitgeoefend door het geslacht Roderlo, war erfelijk verbonden aan het Huis Ruurlo.

Het Ruurlose Broek heeft een uitzonderlijke geschie-denis in deze streken. Dit broek, ter grootte van onge-veer 3000 ha, was namelijk vanaf de vroege middel-eeuwen zogenaamd "Domeingrond". Eén van de rech-ten aan deze "domeingrond" verbonden, was het recht van de lange jacht, de jacht met windhonden dus. Van dit recht heeft volgens overlevering onder meer de bekende of liever de beruchte Hertog van Alva enige malen gebruik gemaakt. De erfrichter had onder meer de plicht de rechten aan deze gronden verbonden, waaronder die van de lange jacht, een belangrijker bezigheid in die dagen, te beschermen. De windhond in het wapen draagt een halsband, wat duidt op de omgang met mensen en waarschijnlijk met de jacht. Het ligt mijns inziens voor de hand de oorsprong van het Ruurlose wapen te zoeken bij genoemd erfrichter-schap en het recht van de lange jacht, la is hiervoor geen direct bewijs aan te voeren.
Bovengenoemd domeinrecht kwam in 1813 aan Koning Willem I met nog altijd het erfrichterschap van de Heer van Ruurlo.
Bij Koninklijk Besluit van 9 januari 1828, nummer 8, deed de Koning echter afstand van zijn rechten, waar-bij tevens werd bevolen, dat het Ruurlose broek moest worden verdeeld onder dezelfde voorwaarden die gol-den voor de verdeling der marken, terwijl tevens een regeling moest worden getroffen voor het onderhoud van de waterwegen met hun kunstwerken en de aan te leggen wegen.
Bij Koninklijk Besluit van 16 september 1834, nummer 68, werd de verdeling van het Broek goedgekeurd en werd tevens een commissie ingesteld, de zogenaamde Ruurlose Broekcommissie, die tot opdracht kreeg:
" Het onderhoud van de hoofdwegen en waterleidin-gen, bruggen, duikers en vonders, de bezoldiging van een aan te stellen oppasser of veldwachter en voorts alle zoodanige kosten, welke in het vervolg tot verbe-tering van de wegen en waterleidingen mochten noodzakelijk geacht worden, door elken eigenaar zouden worden gedragen en zulks naar gelang van het bundertal der toebedeelde gronden".
Tevens werd bepaald:
" dat tot vinding van de kosten jaarlijks of wel zo dik-erf zulke nodig zou zijn, door de commissie een over-slag van de benodigde gelden over de gronden zou worden opgemaakt, zulks naar gelang van het bun-dertal, en dat voornoemde last van onderhoud enz. en mitsdien de voldoening van elks gedeelte in de kosten van onderhoud enz. zou zijn "inhaereerende last op de gronden" onafscheidelijk van dezelve en niet uitkoopbaar".

Deze commissie bestond uit vijf leden, namelijk twee uit Ruurlo, één uit Halle en Zelhem, één uit Zieuwent en één uit Beltrum en Lindvelde. Deze leden werden aangewezen door de gemeentebesturen van Ruurlo, Zelhem, Lichtenvoorde en Eibergen.
Eerst in 1924 is de zaak van de Commissie van het Ruurlose Broek geheel afgewikkeld. In de kas was nog een bedrag van *f*. 1555,87 aanwezig, welk bedrag in de kas van de provincie werd gestort. Hiermede was dus aan een meer dan vijf eeuwen uitgeoefend erfrichterschap door de bewoners van het kasteel Ruurlo een eind gekomen.
In de eerste helft van de 18e eeuw zijn door de toenmalige bewoner van het kasteel Ruurlo onder het klokketorentje in het midden van de voorgevel de geaccoleerde, in witte steen uitgehouwen, wapenschilden aangebracht van van Heeckeren en Lynden, met als hartschild het bovenomschreven wapen van Ruurlo.

Ruurlo, augustus 1969.

Dit artikel staat eveneens gepubliceerd in het Jaarboek Achterhoek en Liemers 1982 met als titel "Gemeente-wapens".